

Hlas Nového Mesta

ROČNÍK XXVI. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO 9/2016

Bude mať Nové Mesto skatepark?

Knižnica obohacuje život v Dimitrovke

Komenského „Škola hrou“ aktuálna aj dnes

Na čo sú nám urbanistické štúdie?

Milí čitatelia,

leto nám doprialo hojnosť slnečných dní, verme, že ani jeseň nebude skúpejšia. Nielen školáci, väčšina z nás sa po chvíľach oddychu už vracia ku každodenným povinnostiam a uvažuje, na čo sa zamerať v záverečnej tretine roka. Napríklad, čo ešte stihneme zrealizovať a upraviť v exteriéroch, kým si chladné obdobie nevynúti prestávku.

V uplynulých týždňoch bolo na miestnom úrade rušno, uskutočnilo sa niekoľko zaujímavých stretnutí. S predstaviteľmi Nadácie Cvernovka a zástupcami športových klubov diskutoval starosta Kusý o možnosti vybudovať skatepark doplnený pumptrackovou dráhou. Zástupcovia Kancelárie pre participáciu a odborníci z miestneho úradu otvorili diskusiu s nezávislými odborníkmi a členmi občianskych iniciatív o optimálnom prístupe k zeleni. Množstvo podnetov a sviežich nápadov priniesli participatívne stretnutia v jednotlivých štvrtiach. Dokazujú silný záujem o problematiku životného prostredia a vzťah Novomešťanov k svojmu okoliu, k miestu, kde sme doma.

V letných mesiacoch mestská časť tradične zintenzívnila rekonštrukčné práce v školách. Opravená a zateplená strecha poteší gymnazistov z Českej, do krajšieho prostredia prídu škôlkari z Teplickej aj školáci z Odborárskej a zo školy Za kasárňou. Na mnohých ďalších miestach práce ešte vždy pokračujú.

Podakovanie patrí dobrovoľníkom, ktorí sa postarali o vymalovanie a skrášlenie sociálnej výdajne. Ochotných a nezištných Novomešťanov by chceli nájsť medzi čitateľmi Hlasu aj ďalšie dobrovoľnícke skupiny, aby spoločne pomohli, kde sa to naliehavo žiada – niekde prácou, inde úsmevom a milým slovom. Myslíte, že ich nájdete?

Hudobné, filmové i tanečné zážitky, kondičné a relaxačné cvičenia nám prinášali rozptýlenie počas celého leta a trochu zábavy si v peknom prostredí Kuchajdy užijeme ešte aj v septembri. Srdečne vás pozývame na celodenný program pri príležitosti záveru Kultúrneho leta, ktorý vyvrcholí koncertom Heleny Vondráčkovej.

Príjemné čítanie!

Jana Škutková

Z obsahu čísla:

Máme záhradu, ktorá učí

str. 7

Nájdete si čas pomáhať?

str. 9

Ako na problém premnoženia mačiek

str. 11

Prijmite pozvanie do komunitného centra

str. 14

Matematik v službách výskumu

str. 16

Dovidenia nášmu Kultúrnemu letu

str. 18

Obálka:

Na juniáles, kde budú host'ami dravce, prídu deti z Koliby rady aj o rok

Snímka Jana Plevová

Vydáva Mestská časť Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 24. 8. 2016,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,

šéfredaktor: Ing. Marek Líška,

členovia: MUDr. Jozef Dubravický,

JUDr. Tomáš Korček, Ing. arch. Peter Vaškovič,

Ing. Jana Škutková, Mgr. Marek Tettinger,

tajomník: Mgr. Ján Borčin.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: Martin Lovás.

Tlač: SINEAL, spol. s r. o. Náklad: 23 200 výtlačkov.
Číslo 9/2016.

ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

„Zaslúžilá“ hortenzia

V predzáhradke obytného domu na Plzenskej rastie „zaslúžilá“ hortenzia – má vraj už vyše tridsať rokov. Obyvatelia každý rok čakajú, kedy zakvitne a opäť sa stane dominantou širokého okolia. Vtedy vraj nik okolo nej neprejde bez obdivného pohľadu. To je skvelé, takisto ako fakt, že tu zrejme bývajú ľudia, ktorí sa o ňu dobre starajú. Pani Zdenka Krížová nám pred časom napísala, že kriek už kvitne, a to doručova i domodra. Tak sme ho zvečnili aj pre ďalších Novomešťanov. Pravda, ako píšú v múdrych knihách, domodra sa kvety ružovej hortenzie (*Hydrangea macrophylla*) sfarbia len vtedy, keď je zemina pri jej koreňoch kyslá. V tomto prípade zrejme len z jednej strany. Komu sa viac páčia modré kvety, môže to využiť. Hlavne, aby sme neboli slepí, keď sa nám vonku čosi chváli svojou dočasnou krehkou krásou...

Na čo sú nám urbanistické štúdie?

V súčasnosti už nielen odborná, ale aj laická verejnosť, obyvatelia, užívatelia a návštevníci mesta poznajú a bežne používajú výraz územný plán. A viac či menej si aj uvedomujú jeho význam pre mesto i pre nich samých. Ale čo je urbanistická štúdia a na čo nám vlastne je?

V zákone č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) je urbanistická štúdia zaradená medzi územnoplánovacie podklady. V § 4 tohto zákona je uvedené, že urbanistická štúdia rieši čiastkové problémy v území. Urbanistickú štúdiu je teda možné obstaráť a spracovať s cieľom hľadať a nájsť na území riešenie nejakého problému, napr. dopravného či funkčno-prevádzkového, t.j. čo na území má byť umiestnené a čo nie, alebo aj problému hmotovo-priestorového, t.j. aké veľké a vysoké stavby na území majú byť postavené a aké tam nemajú čo hľadať, prípadne, či dané územie nemá zostať úplne bez zástavby...

V stavebnom zákone sa ďalej píše, že urbanistická štúdia sa spracúva pri príprave územného plánu ako návrh koncepcie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. To znamená, že pred samotným spracovaním územného plánu sa v urbanistickej štúdii môže overiť najvhodnejšie využitie územia aj optimálny spôsob a miera jeho zastavania. Keďže urbanistické štúdie sa spravidla spracovávajú v alternatívach alebo variantoch, pri ich spracúvaní sa môže overiť, či riešené územie je vhodné na zástavbu rodinných domov alebo na zástavbu bytových budov či iných stavieb, môže sa overiť, či na ňom majú byť aj obchody, služby, škôlka alebo pracoviská a podobné zariadenia, napokon, môže sa overiť aj to, či riešené územie nemá byť využívané ako park či lesopark.

Urbanistická štúdia sa môže obstaráť aj s cieľom spodrobnenia... územného

plánu (§ 4 stavebného zákona). V tom prípade by návrh urbanistickej štúdie mal vychádzať z platného územného plánu a schválené riešenie by mal prehĺbiť a predstaviť podrobnejšie, t.j. v urbanistickej štúdii by mali byť už navrhnuté konkrétne stavby s konkrétnou náplňou a konkrétnym urbanisticko-architektonickým stvárnením. Urbanistická štúdia sa však môže obstaráť aj s cieľom overenia územného plánu a pri zmene a doplnkoch územného plánu (§ 4 stavebného zákona). V tom prípade návrh štúdie nemusí byť v súlade s platným územným plánom, môže ponúknuť nové riešenia, nové využitie a nové spôsoby zastavania územia. Z uvedeného vyplýva, že urbanistická štúdia môže priniesť nové a kvalitné riešenia, ktoré môžu byť aj v rozpore s platným územným plánom. Ak takéto riešenia nájdú podporu u verejnosti a následne aj v orgáne územného plánovania (hlavné mesto Bratislava alebo mestské časti Bratislavy), môže sa na ich základe zmeniť alebo doplniť platný územný plán, teda nové riešenia sa môžu premietnuť do záväznej územnoplánovacej dokumentácie.

Urbanistická štúdia sa môže obstaráť a spracovať aj kvôli riešeniu niektorých špecifických územno-technických, krajinno-ekologických, environmentálnych, urbanistických alebo architektonických problémov v území ako podklad pre územné rozhodovanie (§ 4 stavebného zákona). Tu nachádzame ďalšiu dôležitú úlohu urbanistickej štúdie – môže sa stať podkladom pre územné rozhodovanie stavebného úradu.

V minulosti bola v Bratislave zaužívaná prax, že každá navrhnutá zmena alebo doplnok územného plánu mesta museli byť overené variantným riešením urbanistickej štúdie. Prečo používam minulé časť? Preto, lebo v ostatných rokoch sa urbanistické štúdie pre čiastkové mestské územia prestali obstarávať. Mesto i mestské časti rezignovali na úlohy a význam urbanistických štúdií pri tvorbe koncepcií rozvoja mesta a jeho územných častí...

Preto sa obyvatelia Koliby pred niekoľkými rokmi istotne potešili, keď Štúdio Koliba, a. s., ako vlastník pozemkov v areáli bývalých filmových ateliérov prejavilo záujem spracovať pre toto územie urbanistickú štúdiu. V spracovanom a prerokovanom zadani pre túto štúdiu sa určil jej obsah a rozsah presne v zmysle stavebného zákona. K zadaniu sa vyjadrilo aj hlavné mesto, a to svojím stanoviskom z februára 2012. Obyvatelia Koliby trpezlivo čakali na návrhy a riešenia, ktoré štúdia mala priniesť. No čakajú dodnes. Vlastník pozemkov pripravil na nezastavanom okraji areálu návrh zástavby bytových domov, zabezpečil spracovanie dokumentácie pre územné rozhodnutie (Areál KOLIBA, bytové domy, Brečtanová ul., Bratislava) a požiadal o vydanie územného rozhodnutia, v spracovávaní štúdie však nepokračoval a štúdiu nedokončil. Očakávania samosprávy mestskej časti, ale najmä obyvateľov Koliby zostali nenaplnené. Prečo asi?

*Ing. arch. Peter Vaškovič,
poslanec miestneho zastupiteľstva*

Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto

Junácka 1, 832 91 Bratislava, Telefón: 02 / 49 253 111, Fax: 02 / 45 529 459

Stránkové hodiny Miestneho úradu Bratislava - Nové Mesto		
	Dopoludnia	Popoludní
Pondelok	8.00-12.00	13.00-17.00
Streda	8.00-12.00	13.00-17.00
Piatok	8.00-12.00	--

Stránkové hodiny Oddelenia územného konania a stavebného poriadku		
	Dopoludnia	Popoludní
Pondelok	8.00-12.00	13.00-17.00
Streda	8.00-12.00	13.00-17.30
Stránkové hodiny v podateľni		
	Dopoludnia	Popoludní
Pondelok	8.00-12.00	13.00-17.00

Školy a škôlky čoskoro ožijú

Do prvých ročníkov základných škôl v Novom Meste by malo nastúpiť 2805 žiakov, oproti minulému školskému roku je ich počet o 19 vyšší. Zo 122 na 128 by sa mal zvýšiť aj počet tried, čím sa dosiahne priemerná naplnenosť približne 21,9 žiakov na triedu. Najnižšiu naplnenosť vykazuje športovo zameraná ZŠ Kalinčiakova (17,7 žiakov na triedu), kým najpočetnejšie triedy majú Základné školy Za kasárňou a Jeséniova, kde je priemer 25,6 žiakov na triedu. V zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti bude pôsobiť 8 základných škôl, ku ktorým prislúcha 13 materských škôl

(do nich nastúpi v novom školskom roku 1159 detí), 8 školských klubov detí, 11 školských kuchýň a 8 výdajní stravy.

Mestská časť sa zapája do spolufinancovania projektu Vráťme do škôl pohyb a zdravie. Poskytuje príspevok na korčuľovanie predškôľakov a žiakov prvých tried ZŠ vo výške 20 eur na jedno dieťa, sumou 15 eur na účastníka plánuje prispieť na plavecký výcvik predškôľakov a žiakov 3. ročníkov ZŠ. Príspevkom 50 eur na každé dieťa chce podporiť organizovanie škôl v prírode pre deti posledných ročníkov materských škôl. (red)

Bratislava opäť hľadá SENIOROV ROKA

V októbri, ktorý je symbolickým Mesiacom úcty k starším, bratislavský primátor tradične udeľuje cenu Senior roka. Tento čestný titul patrí Bratislavčanom, ktorí v našom meste

pracovali, prípadne sa angažovali vo verejnej sfére alebo záujmovej činnosti a ešte aj teraz aktívne pôsobia v niektorej oblasti (občianskej, kultúrnej, sociálnej, športovej a pod.) ako dobrovoľníci. Návrh môže podať jednotlivec alebo organizácia (denné centrá, samospráva, občianske združenie a pod.).

Návrhy je potrebné poslať na mailovú adresu: senior@bratislava.sk alebo poštou na adresu Magistrát hl. m. SR Bratislavy, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava, príp. priniesť ich do podateľne magistrátu osobne do 15. septembra 2016.

Žiada sa uviesť:

- meno a kontaktné údaje navrhovaného (aj dátum narodenia) a kontaktné údaje navrhovateľa
- stručné odôvodnenie návrhu s uvedením dosiahnutých úspechov a výsledkov v danej činnosti, dĺžka činnosti a pod.

Ocenenia primátor slávnostne odovzdá vybraným seniorom 5. októbra 2016 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca.

(red)

Miestni poslanci sa predstavujú

JUDr. Tomáš Korček

Milí čitatelia,

rád by som vás pozdravil a stručne predstavil aktivity, investície a projekty, ktorými som sa zatiaľ zaoberal v tomto volebnom období. Ide o veci, ktoré som inicioval alebo podporil a o projekty, na ktorých som sa osobne zúčastnil (v rámci

dobrovoľníckych prác a finančnou podporou).

- Časť Jeséniovej ulice na Koliže (úsek od Tretej ulice po konečnú trolejbusovú) sa konečne dočká rekonštrukcie. Vymení sa celý povrch vozovky, investícia bude ukončená najneskôr v októbri. Zrealizuje sa tu aj ďalšia zmena k lepšiemu – prechod pre chodcov pri základnej škole dostane osvetlenie.

- Teším sa, že členom občianskeho združenia Rohan môžem už niekoľko mesiacov pomáhať s projektom obnovy športoviska na Kramároch pri Základnej škole na Čádrovej ulici.

- Lesopark dostane novú atrakciu. Na Kamzíku pribudne rozhľadňa, z ktorej bude jedinečný výhľad na mesto. Táto stavba by mala byť hotová už čoskoro – do konca septembra.

- Na území mestských lesov pribudli v minulom roku dve nové detské ihriská – v lokalitách Kamzík a Drieňovské lúky – Snežienka. Na Kamzíku sa okrem toho upravil rekreačný areál. Sú tu nové odpadkové koše, drevené zábradlie, rozmiestnili tu kamene, ktoré bránia parkovaniu áut a pod. Podarilo sa to aj vďaka podnetom občianskeho aktivistu Jakuba Mrvu.

- V spolupráci s občianskym združením Bunkre sa minulý rok na Kamzíku podarilo navyše sprístupniť

verejnosti delostrelecký bunker z prvej svetovej vojny. V súčasnosti už pracujeme na sprístupnení ďalšieho bunkra v rámci lesoparku. V blízkosti bunkrov nedávno pribudlo aj miesto na odpočinok – nový altánok.

- Na základe podpory z prostriedkov mestskej časti a môjho osobného finančného príspevku sa na Koliže podarilo vybudovať ľahkú cyklistickú trať.

Všetky poslancské odmeny v tomto volebnom období som venoval podpore projektov na území našej mestskej časti. Okrem tých, ktoré som už uviedol, ide o zriadenie bezplatnej právnej poradne, o podujatie Filmová jeseň v Novom Meste a o výrazne zľavnené kurzy korčuľovania pre novomestské deti v spolupráci s občianskym združením Jumping Joe.

Moje kontakty:

tel.: 0910 970 941,

e-mail: tkorcek@gmail.com

Príspevky poslancov miestneho zastupiteľstva vyjadrujú osobné názory autorov. Redakcia do ich obsahu nezasahuje.

Cvernovkári sú otvorení ďalším projektom

Kreatívne centrum už má svoje sídlo na najbližšie štvrtstoročie. Zástupcovia BSK a Nadácie Cvernovka podpísali 28. júla nájomnú zmluvu, a tak vzniknú nového centra v budove bývalej SOŠ chemickej na Račianskej už nič nestojí v ceste. Nájom je dohodnutý na 25 rokov a Nadácia Cvernovka musí reinvestovať do rekonštrukcie školskej budovy v prvom roku 350 000 eur. Nízke nájomné má podporiť kreatívny priemysel a dať mu maximálnu slobodu tvorby. Predbežne na jeden rok majú cvernovkári k dispozícii aj internát. Potom predložia župným poslancom svoju predstavu a projekt jeho ďalšieho využívania a môžu sa uchádzať o predĺženie nájmu.

Stane sa sen o športovom parku realitou?

K budove bývalej školy prislúcha rozsiahly zelený areál, kde sa priam ponúka príležitosť vybudovať zariadenie na adrenalinové športy. Mestská časť podporuje vznik špor-

tového parku, ktorý by využívali skateri, a zároveň by poskytol vhodné podmienky deťom, ktoré zvládajú umenie bikiingu.

„Tri roky sme sa snažili dohodnúť so župou, aby nám zverila pozemok pri bývalej chemickej priemyselovke na vytvorenie nových športovísk pre mladých. Po dnešnom stretnutí so zástupcami Nadácie Cvernovka, skateboardistami a bikermi sme opäť bližšie k naplneniu vízie, že tieto športoviská vzniknú. V Novom Meste iná vhodná plocha neexistuje, o to dôležitejšie je vytvoriť tu priestor, ktorý mladých pritiahne a budú ho považovať za svoj. Samozrejme, noví nájomcovia majú vlastné potreby a zámery, podobný projekt musí vzniknúť v úzkej spolupráci všetkých zúčastnených strán,“ povedal starosta Kusý na stretnutí predstaviteľov Nadácie Cvernovka, Asociácie Skateboardingu SR a Detského športklubu, ktoré sa uskutočnilo na pôde miestneho úradu 4. augusta. Účastníci stretnutia sa dohodli na rýchlej sumarizácii technic-

kých požiadaviek jednotlivých športových zariadení a na vypracovaní základnej architektonickej štúdie, ktorá načrtne rozvrhnutie areálu. Kým skatepark si vyžaduje dlhšiu prípravu, pumptrackovú dráhu pre deti dokážu bikeri realizovať svojpomocne a veľmi rýchlo. Veríme, že projekty nájdu podporu aj u členov miestneho zastupiteľstva a v ďalších číslach budeme môcť informovať o ich úspešnom pokračovaní.

„To, čo existuje v Cvernovke, chceme posunúť na vyššiu úroveň. Na začiatku sme nevedeli, čo všetko nás čaká, do istej miery to nevieme ani teraz, ale veríme, že projekt kreatívneho centra sa stane pozitívnym precedensom. Jednotlivci, kreatívne tímy či subjekty, ktoré prinášajú nové myšlienky v akomkoľvek odbore, sú tou pravou hybnou silou nielen z ekonomického hľadiska, ale aj z hľadiska kvality života ľudí. Napriek tomu, že nás čaká veľa ťažkých úloh, vieme, že na to máme, lebo máme za sebou veľa supertalentovaných ľudí,“ zhrnul správca Nadácie Cvernovka Branislav Čavoj po podpise nájomnej zmluvy. Záujemcovia, ktorí chcú kreatívnemu centru pomôcť, môžu poskytnúť dobrovoľnícku pomoc alebo finančne prispieť prostredníctvom stránky <https://nadaciacvernovka.darujme.sk/1199/>

Jana Škutková

Snímky Jana Plevová, Jana Škutková

Vynovená sociálna výdajňa

Sociálna výdajňa potravín a spotrebného tovaru v bratislavskom Novom Meste funguje od jesene 2012. Zákazníci si tu môžu za mimoriadne zvýhodnené ceny vybrať tovar rôzneho druhu – mliečne výrobky, zeleninu, ovocie, múku, ryžu, olej, sladkosti, mäsové výrobky, ale aj drogériu. Klientmi sú seniori s nízkym príjmom a rodiny v hmotnej núdzi, pričom záujem o využívanie tejto formy

pomoci rastie. V rámci iniciatívy spoločnosti dm drogerie markt, do ktorej sa zapojila aj naša mestská časť, dobrovoľníci z radov zamestnancov spoločnosti výdajňu v Tržnici vymaľovali a skrásili jej sklenú výplň a vchod. Vznikli tak nové, väčšie priestory a príjemné prostredie pre klientov, za čo ochotným pomocníkom úprimne ďakujeme.

(red)

Dopoludnie plné úsmevov

Bábätka narodené v mestskej časti na jar a začiatkom leta sme spoznali 3. augusta. Oficiálne ich pozdraviť a odovzdať rodičom finančný príspevok 200 eur spolu s drobnými darčekom prišli starosta Rudolf Kusý a členovia miestneho zastupiteľstva Edita Pfundtner a Vladimír Mikuš. Pre mladého poslanca bol dôvod účasti zvlášť radostný, privítal tu totiž s kolegami nielen 71 novomestských novorodencov, ale aj vlastnú prvorodenú dcérku Silviu.

Deťúrencom sa slávnostné podujatie a vystúpenie školákov zo ZŠ Česká páčilo, tie, čo nespali, sa väčšinou spokojne usmievali. *(jš), snímky Jana Plevová*

Učenie podľa Komenského

Že vedomosti nadobudnuté hravou formou vojdú žiačikom do hlavy a v pamäti zostanú dlhšie než nadriľovaná teória, je stará známa vec. Aj preto sa učiteľia na Základnej škole Riazanská rozhodli v poslednom mesiaci školského roka zapojiť žiakov do projektu Učíme sa inak. Všetky ročníky spoločnými silami pripravili na 29. júna žiacku konferenciu, počas ktorej ukázali rodičom aj sebe navzájom, čo sa dozvedeli v laviciach, na výletoch, v múzeách či jednoducho čítaním kníh. Zjednocujúcim motívom sa stala rieka Dunaj a s ňou súvisiaca história Bratislavského regiónu. Geografické údaje, predstavenie typickej fauny a flóry, vedomosti

o dopravných cestách, výrobe energie, ale aj rybárske príhody a staré povesti o vodníkoch vytvorili zaujímavú mozaiku. Sympatické bolo, že starší žiaci spolupracovali s mladšími. Kým prváci a druháci v maskách predstavovali kačky, rybky, bociany či bobry, piatáci a starší žiaci doplnili ich vystúpenie moderovaním a dramatickým stvárnením historických udalostí. Nechýbali ani informácie o vysokej úrovni vinohradníctva v Podunajskej nížine, keď víno z produkcie rodiny Palugayovcov sa dovážalo až na cisársky dvor Márie Terézie.

Po konferencii deti pozvali svojich hostí na malé občerstvenie v Babičkinej čajovni, ktorá slúži ako

priestor na stretávanie rodičov a pedagógov v neformálnom prostredí. Za výrobky, ktoré deti s láskou pripravili a ponúkli na malom bazáre, rodičia radi prispeli do školskej kasičky.

Text a snímka Jana Škutková

Školský rok sme ukončili aj s ministrom školstva

Na Základnej škole Sibírska slávnostne ukončili školský rok za účasti ministra školstva Petra Plavčana a starostu Nového Mesta Rudolfa Kusého. Minister prišiel na dôverne známe miesto, školu na Sibírskej ulici v minulosti sám navštevoval. Aj preto sa žiakom prihovril slovami „milí moji spolužiaci“. „Verím, že na vysvedčení budete mať samé jednotky, lebo to je dôkaz, že ste sa dobre učili, čo je potrebné pre váš život,“ povedal minister Plavčan a poďaكو-

val za odvedenú robotu učiteľom, no i rodičom za to, že pomáhajú škole.

Starosta Rudolf Kusý spolu s ministrom potom rozдали vysvedčenia deviatakom, ktorí budú po prázdninách pokračovať už na strednej škole a zavítali aj medzi prváčikov.

Základné školy v správe mestskej časti Nové Mesto navštevovalo v minulom školskom roku vyše 2600 žiakov.

(bor), snímka Jana Plevová

Jún nebol len o vysvedčeniach

Aj keď sú posledné týždne v školskom roku náročné, posledný mesiac pred prázdninami znamená pre malých i väčších žiakov aj krásne chvíle školských výletov, exkurzií či športových podujatí. Takmer

všetky novomestské školy vrátane materských pripravili na začiatok leta podujatia, kde sa zabavili žiaci, učitelia i rodičia.

Niekdre majú dlhoročnú tradíciu juniále-

sov a záhradných slávností, inde sa inšpirovali olympijským rokom a dali prednosť športovému zápoleniu. Vôňa pečených klobások, guláša a chutných zákuskov z rúk mamičiek, osviežujúce ovocie a limonády – to všetko doplnilo energiu účastníkov, ktorú spotrebovali pri tanci či súťažiach.

Materské školy sa rozlúčili so svojimi „veľkáčmi“, ktorí už v septembri zasadnú do školských lavíc. Na základných školách

vane nostalgia zasa z rozlúčky deviatakov, veď dlhoroční spolužiaci sa rozprchnú a len najpevnejšie priateľstvá pretrvávajú do dospelosti. Ale tak to má byť, september prinesie nové povinnosti aj nové vzťahy a záujmy. (jš), snímky Jana Plevová

Úspech futbalistov zo školy Za kasárňou

Deti z Nového Mesta dosiahli ďalší veľký športový úspech. Tretiaci a štvrtáci zo Základnej školy Za kasárňou najskôr vyhrali krajské finále futbalového McDonalds Cupu a vybojovali si postup na Majstrovstvá Slovenska. A na tých vybojovali ďalší skvelý výsledok – vynikajúce druhé miesto v konkurencii tisícky škôl z celého Slovenska!

Na úspech svojich mladších kolegov nadviazali aj piatáci a siedmci zo školy Za kasárňou. Tí v rámci celoslovenského finálového turnaja získali rovnako krásne piate

miesto. Aj tu bola konkurencia obrovská – 1100 škôl.

Šikovným novomestským žiakom zablažoval koncom júna starosta Rudolf Kusý. „Dosiahli ste obrovský úspech, na ktorý môžete byť právom hrdí. My sme hrdí zasa na vás – za skvelú reprezentáciu školy, ale aj celej mestskej časti,“ povedal mladým futbalistom, ktorým priniesol aj malý darček – futbalové lopty. Deťom zo školy Za kasárňou aj ich trénerovi a učiteľovi Petrovi Bublavému ešte raz gratulujeme a prajeme ďalšie úspechy! (bor)

Krásne leto pre všetkých

Letné chvíle oddychu si vďaka finančnej podpore našej mestskej časti užilo aj 22 detí zo sociálne slabších rodinných podmienok. Počas dvoch turnusov sa vystriedali v tábore v Krahuliach pri Kremnici. Spoznávali krásne zákutia Slovenska, zabávali sa pri spoločných hrách a kúpaní na termálnom kúpalisku, vydali sa na výlet do Harmaneckej jaskyne. Bohatý program, na ktorý budú dlho spomínať, pre ne pripravilo občianske združenie Moonlight Camp.

(jš), snímka Miroslav Jazudek

Máme prvú bratislavskú Záhradu, ktorá učí

Žiaci a učitelia z Waldorfskej školy si vyučovanie v školskej záhrade pochvaľujú. Netýka sa to len biológie či prírodopisu. Na Waldorfskej škole, ktorá je jednou zo škôl zapojených do projektu *Záhrada, ktorá učí*, sa vonku vyučuje aj chémia, matematika či fyzika. Do úspešného projektu pod vedením organizácie Živica sa doteraz zapojilo 15 škôl z rôznych kútov Slovenska a ich počet ďalej vzrastá.

V školských záhradách vznikajú aj drevené posedenia, hmyzie hotely, divoké nekosené kúty, stavby z vrbových prútov či meteostanice. Školy si vďaka projektu môžu navrhnuť a vytvoriť záhradné učebné prvky, ktoré potom využívajú pri vyučovaní bežných predmetov. Medzi učiteľmi je praktické vyučovanie v záhrade obľúbené, tvrdia, že deti tam pochopia učivo ľahšie a rýchlejšie. Prostredníctvom priameho zážitku sa deti bez vynaloženia

veľkého úsilia naučia i to, čo by v triede možno neupútalo ich pozornosť. Pre učiteľa to zase môže byť motiváciou využívať ďalšie netradičné metódy vo výučbe.

Vyučovanie v školskej záhrade oceňujú aj rodičia, ktorí sú presvedčení, že je dobré, keď sa deti presunú od počítačov von.

Mimovládna nezisková organizácia Živica sa venuje vzdelávaniu a ekoporaďenstvu. Problémy životného prostredia sú podľa nej výzvou, aby sme svoju pozornosť obrátili dovnútra nás samých. Projekt Záhrada, ktorá učí realizuje vďaka finančnej podpore jeho partnera IKEA.

(red), snímka archív školy

Najmladšia knižnica stále rastie

„Minule ste mi tak dobre poradili, nájdite mi ešte niečo podobné, páčia sa mi také zamilované...“ S absolútnou dôverou sa návštevníčka knižnice na Nobelovej 30 obracia na knihovníka Daniela Vrtíka. Strávila som v „jeho“ pobočke jedno letné popoludnie, pretože list od členiek

centra seniorov Domovinka vzbudil vo mne zvedavosť. Poprosili redakciu, aby sme Danielovi poďakovali za milý prístup, ochotu a veľký prehľad v literatúre. „Má v knihách vzorný poriadok a vždy vie dobre odporučiť, našu knižnicu je radosť navštevovať!“ napísala náruživá čitateľka pani Jarmila Nespalová, ktorá

vraj prečíta za dva týždne aj viac než desať kníh.

Do zatiaľ najmladšej pobočky novomestskej knižnice, ktorá funguje od novembra 2014, prichádzajú čitatelia každého veku. Babička s vnučkou škôlkarkou, pani učiteľka, ktorá vyberá najkrajšie knižky pre svojich druhákov, staršie i mladšie dámy, ktoré hľadajú hodnotné čítanie, alebo naopak, čosi oddychové na dovolenku. „Chodí k nám veľa ľudí zo susedného klubu seniorov a medzi členmi máme zatiaľ viac dospelých než detí. To je medzi knižnicami výnimka,“ vysvetľuje Daniel Vrtík. „Pracujem však na tom, aby si k nám zvykli chodiť žiaci materských aj základných škôl. Pripravujem pre nich náučné čítanie, hravé hodiny aj dobrodružné programy, to sa deťom veľmi páči. Scenáre dostávam z centrality na Pionierskej, ale píšem ich aj sám. Sme menšia pobočka, fungujeme takmer ako komunitné centrum. Stretávajú sa tu nadšenci, ktorí cvičia jógu, zvykli si chodiť aj školáci po vyučovaní, napíšu si tu úlohy a počkajú na rodičov. A to je dobre, nájdú tu veľa hodnotných podnetov a nie sú na ulici...“

Ako dokážete dávať fundované odporúčania? Vidím, že každej návštevníčke odporúčate niečo iné, no nepredpokladám, že by ste mali prečítané všetky zamilova-

né romány,“ pýtam sa s úsmevom. „To iste nie, ale čítam veľmi rád. Pozorujem, čo ľudia preferujú a počúvam ich hodnotenia. Sledujem recenzie a literárne súťaže, rád odporúčim aj čosi nové. Slovenskí autori a autorky sú podľa mňa fenoménom. Sme malý národ, no máme veľmi bohatú literatúru a ľudia domácich spisovateľov vyhľadávajú.“

S Danielom Vrtíkom sa dá príjemne diskutovať skutočne dlho. O tom, ako ľudia rozširujú knižničný fond darmi, o vydarenom nábytku, ktorý vznikol podľa návrhov maturantov Školy úžitkového výtvarníctva Josefa Vydru, o budúcnosti kníh a elektronických čítačiek. Založenie pobočky knižnice v lokalite sídliska Dimitrovka sa ukázalo ako výborný nápad a obyvateľom z okolia možno jej návštevu len odporučiť. Počas letných prázdnin je výpožičný čas vo štvrtok od 10. do 17. h, od začiatku septembra bude však už pobočka otvorená každý deň.

Pravidelný výpožičný čas:

Pondelok a štvrtok od 12. do 18. h, utorok od 13. do 16.30 h, streda od 9. do 12. a od 13. do 17. h, piatok od 9. do 12. a od 13. do 16.30 h. Telefón 4425 2002

Text a snímka Jana Škutková

Prázdninové vzdelávanie pre starších „študentov“

Letná univerzita seniorov, ktorú pripravuje Hlavné mesto SR Bratislava v spolupráci s Centrom ďalšieho vzdelávania Univerzity Komenského v Bratislave, má za sebou ďalší úspešný ročník. Od 2. do 11. augusta 2016 získavalo vedomosti 160 jej účastníkov formou bezplatných prednášok. V Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca vystúpili odborníci štyri razy. Ing. Tamara Reháčková, PhD. prednášala o histórii a súčasnosti záhrad a parkov Bratislavy, Mgr. Tomáš Földes pripravil tému Nekalé praktiky pri poskytovaní tovarov a služieb. Prednáška PhDr. Tomáša Surého, ArtD. mala názov Baroková votívna plastika v Bratislave a posledný týždeň patrilo téme Vývojové podoby slovenčiny vo výklade Idy Rapaičovej. (red)

Novomestskí seniori sa vedia zabávať

Koncom júna sa dobre naladení seniori stretli na 5. ročníku svojho juniálešu. Po nedobrych skúsenostiach s počasím v minulosti stavilo oddelenie sociálnych služieb radšej na istotu a ako organizátor podujatia vymenilo Kuchajdu za Stredisko kultúry.

Prítomných privítal a pozdravil vicestarosta Stanislav Winkler, o sprievodné slovo sa postarala vedúca knižnice Jana Vozníková. Veselý program pripravili deti z dvoch novomestských škôl, veď najstaršia generácia si s tou najmladšou tradične dobre rozumie. Do tanca zahrála hudobná skupina Saturn a kto si už nevládal skočiť na parkete, s úsmevom dupkal do taktu, alebo si pospevoval pesničky svojej mladosti.

Predtým, než sa centrá seniorov v lete dočasne vyprázdnili a kultúrne i spo-

čenské dianie sa prenieslo viac do exteriéru, užili si seniori ešte širšie stretnutie s rovesníkmi a oživilo vzájomné kontakty medzi dennými centrami.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Nájdete si čas pomáhať?

So žiadosťou o pomoc pri hľadaní dobrovoľníkov (žien i mužov), ktorí sú ochotní urobiť niečo pre tých, čo pomoc potrebujú, sa na nás obrátili dve organizácie.

• **Organizácia muskulárnych dystrofií v SR – Agentúra osobnej asistencie**, ktorá poskytuje bezplatné sociálne poradenstvo občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, hľadá nových osobných asistentov. Ak máte voľný čas ráno, poobede, večer, prípadne cez víkend, ozvite sa nám. Vysvetlíme vám, čo si takáto práca vyžaduje. Za pomoc ľuďom s postihnutím vyplácame finančnú odmenu vo výške 2,76 eur/h.

Obráťte sa na nás aj v prípade, ak osobných asistentov hľadáte, alebo potrebujete inú pomoc v oblasti sociálneho poradenstva či v kompenzácii vášho zdravotného postihnutia. Naši poradcovia sú odborne vyškolení. Zavolajte na tel. č. 4341 1686, 0948 529 976, prípadne nás kontaktujte na e-mailovej adrese asistencia@omdvsvr.sk. Navštíviť nás môžete v bezbariérových

priestoroch na adrese Vrútocká 8, 821 04 Bratislava 2. Prevádzkujeme aj požičovňu kompenzačných pomôcok, najmä mechanických vozíkov.

Ďalšie informácie nájdete na stránke www.omdvsvr.sk

• **Dobrovoľnícka skupina Vrba** hľadá ľudí, ktorí sú ochotní pravidelne raz za týždeň venovať svoj čas a energiu onkologicky chorým pacientom v Onkologickom ústave sv. Alžbety alebo v Národnom onkologickom ústave. Dobrovoľníci si môžu vybrať z niekoľkých aktivít. Ide o komunikáciu s pacientmi na lôžkach, o organizovanie tvorivých dielní ako voľnočasových aktivít pacientov, o službu mobilnej knižnice – požičiavanie kníh na oddeleniach alebo o podávanie teplých nápojov pacientom čakajúcim na vyšetrenie a terapiu.

Stretnutie záujemcov bude **21. 9. 2016 o 17.30 h** v zasadačke **Onkologického ústavu sv. Alžbety** (zraz vo vstupnom vestibule na Heydukovej 10).

K podmienkam prijatia na pravidelnú dobrovoľnícku činnosť patria minimálny vek 20 rokov, voľný čas 3 hodiny týždenne na pravidelnej báze, účasť na celodennom školení (8. 10. 2016). Zájemcovia ani ich blízki príbuzní nesmú trpieť onkologickým ani iným vážnym chronickým ochorením a nesmú ním trpieť ani v minulosti (neplatí pri podávaní nápojov). Podmienkou je, že v priebehu posledných dvoch-troch rokov nezomrel nik z blízkych príbuzných a známych záujemcu či záujemkyne.

Viac informácií na www.dsvrba.sk, alebo ich získate e-mailom na adrese koordinatorka@dsvrba.sk

Špičkovým kuchárom za 15 minút? V Poluse majú recept, ako na to

POLUS CITY CENTER

S televíznymi šou o varení sa roztrhlo vrece, a ruku na srdce, koľkokrát ste si už pri ich sledovaní povzdychli, že takého kuchára by ste veru potrebovali aj k vám do kuchyne? Polus splní vaše pranie a z roly diváka vás preniesie rovno do centra diania, na kurz varenia s hviezdny lektorom.

Už ste to počuli?! Tvár jojkárskeho kulinárskeho programu a renomovaného šéfkuchára s viac ako 16-ročnou praxou v odbore Gaba Kocáka lákala kuchyňa v Škole varenia Radosť variť v Poluse! Od septembra sa charizmatik gurmán stane súčasťou tímu profesionálnych lektorov varenia a na sérii kurzov predvedie, že majstrom v kuchyni nie je ten, kto má okolo seba najdrahšie ingrediencie, ale ten, čo dokáže z mála vykúzliti veľa.

So špecialistom na kombinovanie chutí objavíte nečakane kreatívne variácie na tému „Čo špajza dala“ a zaradíte sa medzi elitných hostí ako Cameron Diaz či Tom Cruise, pre ktorých Gabo Kocák v minulosti varil. Tipov a trikov od profesionála nikdy nie je dosť, a keď sú navyše ekonomicky dostupné, využijete ich o to viac. A ak si z kurzu odnesiete okrem receptov aj novoobjavené nadšenie pre kulinársky koníček, výborne –

Radost variť vám osladí, osolí aj okorení jeseň presne podľa vášho gusta. Tešiť sa môžete na medzinárodné kuchyne z exotických svetových regiónov, nové gastro-trendy, zdravšie pečenie či špeciality pre ľudí s potravinovými intoleranciami.

Nezabudnite sa včas prihlásiť, kapacita priestorov je obmedzená a nadšencov zážitkového varenia pribúda. Tak do skoreho videnia na prvom poschodí Polusu v uličke medzi Food Courtom a Cinemom City, na mieste, kde je každé varenie radosťou!

Viac na <http://www.polus.sk/radostvarit>

Aby bola Bratislava lepším miestom na život

V septembri sa v Bratislave uskutoční III. ročník festivalu priateľstva a dobrovoľníckej pomoci MILUJEM SVOJE MESTO. Ide o jednu z najväčších dobrovoľníckych akcií na území mesta. Minulý rok sa do nej zapojilo viac ako 40 partnerských organizácií a spoločenstiev a takmer 600 dobrovoľníkov, ktorí v spolupráci s hlavným mestom a viacerými jeho mestskými časťami odpracovali vo vybraných oblastiach vyše 3200 hodín. Pomáhali školám, domovom sociálnych služieb, domovom seniorov a sociálnym ubytovniam. Dobrovoľníci čistili a kosili verejné priestranstvá, detské ihriská, podchody, parky, lesy, natierali zábradlia autobusových zastávok, lavičky či ploty. Najviac nás tešila vďaka seniorov v domovoch dôchodcov, slová uznania od riaditeľov sociálnych zariadení i náhodných okoloidúcich. S dobrovoľníkmi pracoval aj starosta mestskej časti Nové Mesto Rudolf Kusý a brigádnikov prišiel pozdraviť primátor Bratislavy Ivo Nesrovnal. Rovnako nás však tešila prítomnosť

ľudí bez domova, ktorí spolu s nami čistili podchod na Trnavskom mýte či natierali zábradlie v Ružinove.

Súčasnou festivalu bol na rôznych miestach Bratislavy pestrý kultúrny, športový a duchovný program, ktorý organizovali jednotlivé cirkevné spoločenstvá. Pripravili podujatia najmä pre rodiny s deťmi, mladých ľudí, ale aj pre seniorov. Počas festivalu prebiehala výstava obrazov a karikatúr o medziľudských vzťahoch a rodine, odzneli zaujímavé prednášky na „pro-rodinné“ témy. A nielen pre participujúce firmy sme zorganizovali biznis raňajky so zaujímavou témou. Vyvrcholením akcií MILUJEM SVOJE MESTO bol v sobotu večer v Incheba Expo Aréne Festival života, ktorý organizovala The Ministry of David Hathaway. Z celého Slovenska i zo zahraničia naň prišlo viac než 4000 ľudí.

V našom meste je stále čo zlepšovať a skrášľovať. Investujte svoj čas, ponúknite svoje ruky a srdce aj tento rok – spoločne premieňajme Bratislavu na lepšie miesto.

Veríme, že pritom spoznáte mnoho skvelých ľudí.

Staňte sa aj vy súčasťou tohto víkendového festivalu lásky, priateľstva a pomoci, prijmite našu výzvu: „Urobme niečo dobré. Len tak, z lásky! Príďte sa k nám!“ Potrebne je registrovať sa vopred na webovej stránke www.milujemsvojemesto.sk

Festival Milujem svoje mesto organizuje OZ Kresťania v meste, ktoré v Bratislave vytvára platformu na verejnoprospešnú spoluprácu cirkevných spoločenstiev, kresťanských komunít a občianskych združení i jednotlivcov. *David Kostlán*

MiluyEME dobrý chlieb

Čerešničkou na torte v potravinách Yeme je naša pekárňa. Skutočná, s krásnou šamotovou pecou, v ktorej sa kúri drevom. Miesto, kde sa rodí pravý chlieb. Pečenie je pre našich pekárov vášňou – od zamiesenia cesta, kysnutia,

Každý jeden náš kváskový chlebič obsahuje iba múku, vodu, kvások a soľ. Takýto chlieb kysne minimálne 12 hodín a vydrží čerstvý dlhšie ako štandardný bochník, aj preto ho pečieme taký veľký. Váš chlieb alebo pečivo môžete skladovať aj v konopnom obale, tak ako to robili naši starí rodičia. Konopné vrečko nájdete v našom obchode hneď vedľa chleba.

Pri pečení nepoužívame ani náhrady tradičných surovín – ak chceme niečo zemiakové, orechové či makové, tak to proste bude zo zemiakov, orechov a maku.

V prípade, že sa vám nechce krájať chlieb doma, pokojne si ho nechajte nakrájať u nás. Nezabúdame ani na tých, čo hľadajú bezlepkový variant – bezlepkové chleby pre nás zabezpečuje firma AFD.

V Yeme si jednoducho dávame na pečenie záležať. Takto pripravený chlieb, pečivo či koláče si najlepšie vychutnáte v kruhu rodiny. K rannej káve si doprajte božské maslové croissanty, pripravte tie najzdravšie školské desiate, zorganizujte gurmánske posedenie s focacciou a kvalitným vínom pre dobrých priateľov, alebo pozvite na obed starých rodičov a doprajte im nostalgickú spomienku na to, ako má chutiť ozajstný chlieb. Garantujeme vám, že aj náš kysnutý koláč s posýpkou bude na nerozoznanie od toho, čo si pamätáte z detstva.

Dobré, zdravé a kvalitné jedlo totiž nie je luxus. Je to prirodzenosť. Nie je na škodu občas si na to v dnešnej pretechnizovanej dobe spomenúť.

**YEME: Plnochutné potraviny,
Tomášikova 46/A, Bratislava
www.yeme.sk**

vytvarovania až do upečenia akéhokoľvek nášho pečiva. Všetko robia ručne, z tých najkvalitnejších surovín. Stabilizátory do nášho pečiva nedávame, ani umelé arómy a farbivá u nás nenájdete.

Kde sa končia práva zvierat a začínajú sa práva ľudí

Nedávno sme dostali do redakcie mail rodiča, ktorého trápi hygiena na detských pieskoviskách. Píše v ňom: „Vítam pravidelné výmeny piesku, ale pri voľne žijúcich mačkách dôsledne kŕmených aj priamo z okien je to „hrach na stenu“. Žijú a čakajú v kríkoch, do čistého nezakrytého

ho pieskoviska to majú 10 metrov na WC viacgeneračné potomstvá znečisťujúce pieskovisko... Vyhadzovanie s lopatkou nemá konca, pochopí to viac-menej len rodič, a to už nie je o imunizácii! Navrhne niekto riešenie?“

Keďže s týmto problémom sa na nás obyvatelia obracajú častejšie, spýtali sme sa na možnosti jeho riešenia Mgr. Dagmar Timkovej, odbornej referentky na oddelení životného prostredia miestneho úradu.

„Polodivé (ferálne) mačky sú navyknuté na človeka, ale vyhýbajú sa priamemu kontaktu s ním. Živia sa lovom hlodavcov a odpadkami. Mnohí ľudia sa ich snažia prikrmovať, čím nechtiac prispievajú k nárastu ich populácie. Pritom nesocializované túlavé mačky sú schopné zabezpečiť si potravu samy. Ich rozmnožovanie závisí od potravinovej kapacity prostredia, v dôsledku prikrmovania sa zvyšuje ich počet na neúnosnú mieru. Následkom bývajú znečisťované verejné priestranstvá, detské ihriská a záhrady, a to krmivom aj trusom mačiek,“ hovorí.

Nehumánne metódy ako zabíjanie, trávenie a iné kruté spôsoby likvidácie zvierat sú nielenže legislatívne zakázané a sankcionované, ale problém ani neriešia. Pri premnožení polodivých mačiek zabezpečuje mestská časť ich odchyt v spolupráci s magistrátom. Vykonáva ho

Sloboda zvierat v zmysle Zmluvy o poskytnutí služby nepretržitého výkonu vybraných činností veterinárnej asanácie. Cieľom je zachovať zdravú populáciu mačiek bez zbytočného premnoženia. Túlavé mačky sa odchytiť, nevyliciteľne choré sú eutanazované, ostatné odčervené, vakcinované, sterilizované a vrátené naspäť do pôvodného teritória, pričom sú označené odstránením špičky jednej ušnice. Takýmto spôsobom sa zabráňuje nárastu populácie a ostatným túlavým mačkám sa bráni v obsadzovaní priestoru, keďže tie pôvodné ich do svojho teritória nepustia.

„Ak sa v blízkosti nachádzajú detské ihriská, školské zariadenia, alebo ide o podobné rizikové prostredie, požadujeme, aby boli prednostne umiestnené do iného vhodného prostredia a mladé jedince ponúknuté do náhradnej starostlivosti,“ dodáva Mgr. Timková.

Iný problém je, že krmivo ponechané na voľne prístupných priestranstvách môže byť zároveň zdrojom obživy pre epidemiologicky závažné hlodavce (potkany) a iné živočíchy. Aktuálne Všeobecne záväzné nariadenie Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto č. 6/2015 o dodržiavaní

čistoty a poriadku na verejných priestranstvách zakazuje znečisťovať alebo umožňovať znečisťovanie verejného priestranstva výkalmi zvierat, sypaním krmiva a prikrmovaním zvierat.

V prípade, že ide o dvory, pavlače či pozemky, ktoré nie sú verejným priestranstvom, je možné riešiť kŕmenie ferálnych mačiek právnou cestou v zmysle §127 Občianskeho zákonníka. Zakazuje nepriemerane obťažovať susedov pachmi, pevnými a tekutými odpadmi. V prípade zne-

čisťovania priestranstiev bytových domov chovateľmi mačiek je možné postupovať nielen v zmysle občianskeho zákonníka, ale aj v zmysle zákona č. 182/1993 o vlastníctve bytov a nebytových priestorov.

„V prípade chovateľov veľkého počtu mačiek v bytovom dome a rodinnom dome sa dá oprieť o zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti, podľa ktorého je vlastník alebo držiteľ vnímavých mäsožravých zvierat (ku ktorým patria aj mačky) starších ako 3 mesiace povinný zabezpečiť ich vakcináciu proti besnote aj opatrenia na zabránenie ich neplánovaného alebo nežiaduceho rozmnožovania. Kontrolu vykonáva príslušný orgán veterinárnej správy - Regionálna veterinárna a potravinová správa (RVaPS),“ upozorňuje pani Timková.

V zahraničí je bežné, že pieskoviská sa na noc zakrývajú. Či podobné riešenie prichádza do úvahy u nás, sme sa spýtali Ing. Róberta Molnára, riaditeľa EKO-podniku VPS: „Prikrývanie pieskovísk nie je u nás bežné, dá sa však zabezpečiť, ak mestská časť nájde potrebné finančné prostriedky. Musíme pritom odlíšiť 13 detských pieskovísk od približne dvadsiatich športových doskočísk, pretože všetky plochy sa zrejme zakryť nedajú. Vzhľadom na viaceré podobné podnety zo strany občanov sme sa rozhodli, že pri príprave plánu na budúci rok zahrnieme túto položku do návrhu rozpočtu. Ak sa poslanci miestneho zastupiteľstva s návrhom stotožnia a potrebné finančné prostriedky schvália, EKO-podnik VPS službu zabezpečí.“

V niektorých prípadoch sa pieskoviská na noc prikrývajú aj dnes, vďaka rodičom, ktorí sa o ne starajú svojpomocne. Podobné riešenie by mohlo byť aj vhodným projektom participatívneho rozpočtu, ak by sa našli rodičia, ktorí by sa ním inšpirovali. (red), snímky Jana Škutková

Dobré nápady, ktoré zlepšia život

Na začiatku boli podnety a nápady, problémy, ktoré odznali počas stretnutí s občanmi. Ukazuje sa, že aj jednoduché riešenia môžu výrazne zlepšiť kvalitu života v našej mestskej časti. Preto je výborné, keď ľudia nie sú ľahostajní k okoliu a aktívne sa zapájajú do rozvoja verejných priestorov.

Participatívny rozpočet
Nové Mesto v našich rukách

Prístupová cesta k Waldorfskej škole v Mierovej kolónii

Rodičia, ktorí vozili deti do školy a zo školy, zaťažovali premávku v celej Mierovej kolónii. Na podnet občanov sa zatiaľ rodí návrh nového dopravného riešenia prístupu do školy z Rožňavskej ulice.

Nové dopravné riešenie v Mierovej kolónii

Nové prepojenie Limbová-MHD na Záhoráckej

Prepojenie Opavskej a Limbovej ulice

Obyvateľom Kramárov chýbal prístup k MHD z Opavskej ulice na zastávku na Záhoráckej ulici. V lete mestská časť získala súhlas na prenájom vhodného pozemku a začína s realizáciou prepojenia. Pôjde o spevnenie a vydláždenie povrchu chodníka, ktorý je pokračovaním Opavskej ulice, ďalej o podchod popod železniciu a ich odvodnenie pomocou žľabu, a napokon o pokračovanie chodníka ústiaceho na schody na Limbovú.

Ak vás uvedené príklady inšpirovali, alebo máte vlastný postreh či nápad, ako zlepšiť verejný priestor a kvalitu života drobným miestnym zásahom kdekoľvek v Novom Meste, dajte nám to vedieť prostredníctvom e-mailu participacia@banm.sk alebo poštou: Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto, Kancelária pre participáciu, Junácka 1, 832 91 Bratislava.

Identita je neviditeľné silné puto k domovu

Identitu tvorí neviditeľné puto s miestom, kde žijeme. Je to príjemný pocit. Každý z nás ho prežíva napríklad vtedy, keď sa po týždni na cestách vráti späť do Bratislavy a vidí niečo známe - vie, že je doma. Či už túto výraznú emóciu spustí silueta Malých Karpát s televíznou vežou, domy na sídlisku alebo pekné stromoradie vo vnútrobluku, ten príjemný pocit sa nedá ničím iným nahradiť.

Na participatívnych verejných stretnutiach občanov sa okrem každodenných tém ojedinele začínajú vynárať aj tie, ktoré súvisia s identitou. Jednu ruku nám podáva urbanizmus sídlisk s ich architektúrou a druhú história so svojimi udalosťami, objektmi a miestami v bezprostrednom okolí.

Ak je všetko, ako má byť, veľmi ľahko pocítíme príjemné „objatie“ domova a hrdo si povieme: „Tu sme doma!“ Inak sa nám miesto, v ktorom žijeme, pomaly odcudzuje a my si k nemu nijako nevieme nájsť ten správny vzťah.

Súčasnoscť je rýchla. Vrstvy, v ktorých zanechala svoje odtlačky história, sa pomaly

stierajú a prekrývajú. Tak postupne strácame vzťah s miestami a udalosťami, ktoré sú súčasťou nášho životného priestoru. Potom máme dojem, že ozajstný život sa odohráva - a musí sa odohrávať - niekde inde, mimo nás.

*Dvojstranu pripravili
Peter Vittek a Miroslav Švec*

Nezabúdajme na rozvoj verejných priestorov

Okrem každodenných starostí a radostí začínajú Novomešťania uvažovať aj o tom, ako dlhodobo rozvíjať verejné priestory a zlepšovať život v našej mestskej časti. Prinášame prehľad niektorých zaujímavých postrehov a nápadov, ktoré odzneli na participatívnych stretnutiach.

Komunitné centrum na Makovického ulici

Budova bývalej osvetovej besedy na Makovického chátka. Po rekonštrukcii by bolo možné využiť priestory nielen na zastrešenie aktivít rôznych komunít, ale súčasne by mohla slúžiť napríklad aj ako integrované centrum včasnej prevencie pre rodiny s deťmi.

Bývalá osvetová beseda vyzýva na vdýchnutie nového života

Multigeneračné športové centrum Legerského-Šuňavcova

Ihrisko medzi ulicami Legerského a Šuňavcova by sa malo v spolupráci s miestnymi obyvateľmi a odborníkmi zrevitalizovať a premeniť na multigeneračné športové centrum pre celú štvrť.

Pohľad na súčasný areál medzi ulicami Legerského a Šuňavcova

Súčasná dlažba neumožňuje in-line korčuľovanie

Bežecký okruh na Kuchajde

Povrch tohto okruhu na Kuchajde je z dlažbových kociek, ktoré neumožňujú jeho využitie na behanie. Preto by bolo vhodné vytvoriť okruh, na ktorom by športovci mohli bez obáv behať.

Bunkre

Na území mestskej časti máme aj rarity, o ktorých mnohí nevieme. Bunker z prvej svetovej vojny v meste môžeme považovať za svetový unikát. Druhý podobný objekt na území mesta je v areáli niekdajšieho majera Jurajov dvor. Oba tieto dobové objekty by sa mali čiastočne zrekonštruovať a sprístupniť verejnosti vrátane historických informácií.

Vstup do bunkra z prvej svetovej vojny pri benzínovej pumpe oproti Mladej garde

*Bunker z prvej svetovej vojny na Jurajovom dvore
zdroj: <http://mestskezasahy.sk>*

Pripravujeme podklady pamätihodných udalostí, miest a objektov v Novom Meste, aby sme na základe hlasovania ľudí mohli zostaviť TOP 100 novomestských pozoruhodností. Ak máte nejaké tipy, spomienky alebo materiály, ktoré by pomohli rozšíriť podklady na taký rebríček, zašlite nám ich buď na e-mail participacia@banm.sk, alebo poštou na adresu: Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto, Kancelária pre participáciu, Junácka 1, 832 91 Bratislava. Prípadne sa nám ozvite (0905/340 394), radi sa s vami stretneme a preberieme vec osobne.

Komunitné centrum pozýva

Začiatkom leta sme prvýkrát mali možnosť navštíviť priestory Komunitného centra na Ovručskej č. 5 a zoznámiť sa s niektorými lektormi aj záujemcami. Od septembra sa začínajú ďalšie pravidelné aktivity, na ktorých ste srdečne vítaní.

Nemčina s Gabikou – ukážkové hodiny:

- 9. a 12. septembra od 10. do 11. h pre rodičov s deťmi od 2 do 3 rokov a od 15. do 16. h pre deti z prvého stupňa ZŠ

Vyučovanie nemčiny bude pravidelné:

- vždy v pondelok a stredu od 10. do 11. h – pre rodičov s deťmi od 2 do 3 rokov
- vždy v pondelok a stredu od 14. do 16.30 h – pre deti z prvého stupňa ZŠ
- vždy v pondelok od 12. do 13. h – pre seniorov

Kreslím, tvorím, maľujem s Evičkou

- pre rodičov s deťmi od 2 rokov vždy od 10. do 11. h:
6. septembra (Veselé kukuričky), 20. septembra (Hrozno) a 27. septembra (Slimák, slimák, vystrč rožky...)
- pre dospelých 22. septembra od 18.30 (technika decoupage)

Výtvarné variácie so Zuzkou

- pre deti od 3 rokov 9. septembra od 16.30 do 18. h (mondrianovský obraz)
- ateliér maľby pre seniorov 9. septembra od 13. do 15. h (jesenné zátišie, akryl)

Podporná skupina duševnej pohody s Máriou

každý utorok o 14. h a každý štvrtok o 10. h (možnosť dohodnúť aj individuálne stretnutie)

Pripravujeme (termíny podľa dohody):

- kurz paličkovania s Juditou raz za dva týždne
- stretnutia rodičov s Pavlom
- debatný klub a podpornú skupinu pre začínajúcich nefajčiarov s Lacom
- stretnutia seniorov s Martou raz za tri mesiace

Ak máte záujem o iné aktivity a poznáte lektora, prípadne sami chcete v centre nejakú činnosť vykonávať (učiť, viesť krúžok, kurz a pod.), neváhajte nás kontaktovať. Vaše nápady sú vítané! Informácie nájdete na plagátoch vo výkladoch komunitného centra, získate ich na tel. č. 0907 977 211, na e-mailovej adrese komunitne@banm.sk alebo osobne priamo v centre na Ovručskej 5.

Alena Sónaková, snímka archív KC

Veľké Olmpijské finále

Vyššie 21-tisíc žiakov a detí zo 112 materských, základných a špeciálnych škôl sa v minulom školskom roku zapojilo do vzdelávania v oblasti environmentálneho a odpadového hospodárstva. Deti sa separovať naučili, ale pri staršej generácii je to dlhodobý proces. Taký je výsledok analýz, ktoré dokazujú, že ešte vždy nedosahujeme európske normy triedenia odpadu. Pred piatimi rokmi zvolili organizátori súťaž ako hlavný nástroj komunikácie s deťmi. Doplnili ju podujatiami celoročného programu, filmovým a výtvarným festivalom či exkurziami. Za päť rokov sa vyzbieralo viac než 520 ton papiera a 90 ton plastu, uskutočnilo sa množstvo podujatí, ktoré sa stali tradičnými. Vzory sú pre deti veľmi dôležité, a to nielen tie, ktoré majú doma v rodičoch. Neoceniteľnými pomocníkmi v projekte sú preto osobnosti, ktoré ho podporujú.

Karin Zvalová

Sút' až pre štvornohých sympat'ákov

Novomestská súťaž pre psy a ich majiteľov nie je obmedzená na čistokrvné plemená, ani na prísne odborne vycvičené psy. Ide tu predovšetkým o zábavu celej rodiny, vzájomnú spoluprácu majiteľa a psa, šikovnosť štvornohých miláčikov. Výchovné kynologické centrum SAR DA súťaž už po piatykrát zorganizovalo v spolupráci s Mestskou časťou Bratislava – Nové Mesto na rozsiahlej lúke pri Turbínovej ulici.

Školáčka Sára priviedla päťročnú fenku Lilu, bolo jasné, že sa o ňu sama dokáže dobre postarať. „Je to najlepšia kamarátka, pravidelne chodíme na prechádzky. Vždy po nej všetko pozbieram, veď nechcem, aby do toho niekto stúpil,“ povedala malá rozumná majiteľka hladkosrstého foxteriéra a ponáhľala sa na štartovacie stanovisko. Súťažné disciplíny boli rôznorodé. Sla-

lom s loptičkou na rakete si vyžadoval šikovnosť človeka aj psa, „stylingový salón KOČKA“ rozsmial divákov narychlo vytvorenými módnymi kreáciami, bystrosť preukazovali psy hľadaním maškrty pod prevrátenou nádobou. O výžive zvierat, chove a výcviku sa tu majitelia mohli poradiť s odborníkmi. Veľkú radosť pripravili organizátori deťom možnosťou povozit sa na sánkach ťahaných pitbulom. I keď povest tohto plemena hovorí o bojovnosti, skúsení cvičitelia tvrdia, že je to skutočný rodinný miláčik. Treba ho však trénovať a dať mu dostatok možností na aktivitu, aby si vybil energiu. Ak sa niekto na taký výcvik necíti, urobí lepšie, keď si vyberie niektoré z menej náročných plemien.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Výsledky 5. ročníka:

NOVOMESTSKÝ PSÍ ŠAMPIÓN

1. miesto: Viktória Gajdošová & Kalibra Nanzak
2. miesto: Veronika Baťková & Cupcake
3. miesto: Michaela + Ema Ujházyová & Moja Bella

Malé Krasňany

Už vaše ďalšie leto môže vyzerat' takto

**Kolaudácia
2016**

Malé Krasňany

**PREDAJNÉ
MIESTO**

Spoznajte vaše budúce bývanie osobne

Navštívte naše predajné miesto priamo v Malých Krasňanoch **od 10.00 do 18.00, v sobotu od 9.00 do 12.00.**

Prejdite novou križovatkou a môžete precítiť atmosféru moderného bývania na svahu Malých Karpát. Pri šálke kávy v salespointe si prezrite pôdorysy bytov, ako aj vzorky bytového štandardu. Ten u nás získate v cene každého bytu. **Príďte sa presvedčiť.**

Matematik v službách výskumu

RNDr. Ladislav Nagy, CSc. je pravdepodobne jediný matematik na Slovensku, ktorý ovláda kovácke remeslo. Bola to jeho prvá kvalifikácia, ktorú získal ešte ako tínedžer od svojho otca, kováča v Šali. Na štúdiá v Bratislave si s ňou, žiaľ, zarábať nemohol, no tam si pomáhal inak. Doučoval – stredoškôľakov aj vysokoškôľakov. A už od štvrtého ročníka zastupoval na Prírodovedeckej fakulte pedagóga odvolaného za rektora – chodil prednášať dialľkarom v Prešove, Banskej Bystrici, Nitre..., teda študentom oveľa starším, než bol sám.

Rátal s pokojnou vysokoškolskou kariérou usilovného asistenta, ktorý celkom prirodzene postupuje po rebríčku k vytýčeným metám. Nerátal však s ničivými prívalmi vôd politického vývoja. Otriaslo ním, keď tento prívál roku 1959 takmer zo dňa na deň odviekol z fakulty jeho vedúceho – akademika Jura Hronca, prvého vysokoškolského profesora matematiky na Slovensku, zakladateľa radu vysokých škôl a činiteľa mnohých našich kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií. „Dlho si nik z nás netrúfal ísť mu oznámiť, že je prepustený... Veľmi sme si ho všetci vážili,“ spomína. „Napokon sa to dozvedel. Nepovedal nič, nereagoval. Zbalil si veci, odišiel zo školy. Zomrel o niekoľko mesiacov.“

metodika bola všade matematická, takže nestrácal kontakt so svojou hlavnou disciplínou. Okrem toho, nech bol kde bol, ustavične sa stretával so študentmi, ktorých doučoval, popri matematike aj štatistiku a deskriptívnu geometriu. Pomáhal im s prácami, ktoré mali odovzdať a pripravoval ich na rozličné skúšky. „Vždy ma poteší, keď po rokoch zistím, že medzi mojimi žiakmi boli aj neskorší význační ľudia... A veru dosť ich bolo.“

Výskumníkom proti svojej vôli

Čím všetkým bol? Štatistikom vo Výskumnom ústave závlah. Pracovníkom Výskumného a výpočtového strediska OSN na Patrónke. (Tam prežil dr. Nagy rok 1968 aj následné previerky, ktoré mno-

RNDr. Ladislav Nagy, CSc.

(„Do Prahy som cestoval na týždňovky, mal som tam voľné večery, takže som mohol žiť kultúrne, aj som to využil. Vďaka mojim znalostiam jazykov ma zamestnávateľ okrem toho neraz poveril sprevádzaním zahraničných návštevných krajine a jej pamiatkach.“) Po tejto etape trvajúcej štyri a pol roka sa dr. Nagy vrátil do Bratislavy, kde sa postupne stali jeho pracoviskami Výskumný ústav životnej úrovne, potom Výskumný ústav energetický, a nakoniec Výskumný ústav výživy ľudu.

Mali ste to pestré a nepochybne zaujímavé, vravím. Ako po rokoch vidíte životnú cestu, ktorú vám osud pripravil – takmer bez vášho pričinenia? Trpíte pocitom krivdy, že ste nemohli zostať na fakulte?

„To nie, nič by som nenechal, vskutku to bola zaujímavá cesta. Viete, človek si neraz myslí, že mu osud ubližuje, až neskôršie, s odstupom času vidí, že v danej chvíli preň asi nič lepšie nemohol urobiť...“ Ak sa niekomu zdá, že som tieto možnosti využil slabo, zvyčajne mu odpovedám obľúbeným španielskym prísloviem, že peniaze a češť sa vzájomne dost dobre neznášajú. Myslím, že je to stále aktuálne.“

Akoby na ilustráciu otvára dr. Nagy škatuľku so zlatou medailou od Výskumného ústavu výživy ľudu. Na rube svieti text Za zásluhy o racionálnu výživu.

„Odtiaľ som v roku 1992 odchádzal

Ladislav Nagy (vzadu) ako hlavný organizátor veľkého výskumu na východnom Slovensku. V školskej budove podvečer spracúvali výsledky zdravotných prehliadok

Odísť museli aj mnohí z asistentov, tí, ktorí „neboli vyrovnaní s náboženstvom“, ako sa vtedy vravelo. Pre Ladislava Nagya táto situácia znamenala začiatok celožitvotnej púte po výskumných pracoviskách slovenských i celoštátnych. Odlišovali sa zameraním i cieľmi výskumu, no hlavné bolo, že všade matematiku potrebovali,

hým zmenili osud. „Nám nie, našťastie. V budove pracovali stavbári, takže sme všetci robili doma a nestihli sme vydať nijaké vyhlásenia,“ spomína s úsmevom.) Po čase sa stal vedúcim oddelenia prognóz na Federálnom štatistickom úrade v Prahe, kde sa robili odhady hlavných ukazovateľov národného hospodárstva.

do dôchodku. Po ukončení desaťročného veľkého výskumu zdravotného stavu obyvateľstva v súvislosti s výživou, pri ktorom som organizačne zabezpečoval zdravotné prehliadky i priebežné spracúvanie výsledkov v jednotlivých okresoch. Bol to výskum ojedinelý aj vo svete. Zúčastnilo sa na ňom dvadsaťtisíc ľudí a každý z nich získal rad základných biochemických ukazovateľov o svojom zdravotnom stave, vrátane odporúčaní. Bolo to záslužné dielo zohratého kolektívu, aké sa hocikedy nepodari uskutočniť.“

Matematika inou optikou

Povedzte, pán doktor, existujú podľa vás oblasti ľudskej činnosti, ktoré matematiku vôbec nepotrebujú?

„No, väčšinou ju všetky potrebujú – aspoň v istej miere. Dokonca aj medicína, hoci tá popri nej potrebuje ešte množstvo ďalších pomocných disciplín.“

Napriek tomu – všimli ste si to, čo sa tvrdí, že u mladých sa oslabil vzťah k matematike, odkedy už nie je maturitným predmetom? Teda od roku 1990?

„Akoby nie? Veď mne tým pokazili kšeft! Tí, čo sú z matematiky slabší, ma už kvôli maturite nevyhľadávajú, sústreďujú sa na iné. A dobrí matematikári pomoc nepotrebujú. Prirodzene, uvedomujem si, že v tom kroku sa prejavil aj vplyv nových názorov vo svete. Existovala skupina francúzskych matematikov pod menom Bourbaki, ktorí hlásali, že moderné vyučovanie matematiky musí ísť cez teóriu množín. Všetko memorovanie, vrátane násobky, sa jeden čas zavrholo. My, starí harcovníci, ktorí sme sa opierali o numeriku, sme potom žasli, keď taký „moderne vychovaný“ žiak dostal trebárs otázku, koľko je 7×8 , a on si

to začal vyťukávať na počítači.“

Takže podľa vás by sa matematika mala na maturitu vrátiť? Česi o tom dnes vraj už uvažujú...

„Určite by sa tam mala vrátiť, lebo nejde len o to, či ju žiak neskôr v živote prakticky využije, alebo nie. Predovšetkým ide o rozvoj jeho logického myslenia. Alebo aj o to (to vravievam môjmu vnukovi), že príprava na hodiny matematiky žiaka naučí venovať sa aj veciam, na ktoré práve nemá chuť. To je užitočná príprava na život!“

Ale dôležité je aj pravidelne si precvičovať mozog, nie?

„Určite, preto každý deň odohrávam nejakú partiu šachu. Vyše tridsať rokov som ho hrával súťažne v piatej lige...“

Koníčky na výber

Do Denného centra na Vajnorskej chodí teda dr. Nagy podobne ako rad ďalších práve kvôli šachu. Už roky sa tam šachisti schádzajú, hrajú hoci aj denne po obede, a z času na čas organizujú turnaje.

„Rád ale lúštim aj krížovky,“ vraví. „Pre mozog sú to takisto užitočné podnety, čosi ako cvičenie pre telo. Aj sa pritom vzdelávam, lebo ak niečo neviem, nepoznám, nalistujem si to v encyklopédii či v slovníku.“ Nebola to teda len náhoda, keď sa pred časom dobre umiestnil v klubovom krížovkárskom turnaji.

Blízko má k hudbe, k tej ho viedli od detstva. Spomína, že sa učil hrať na tenorovej trúbe, neskôr na husliach. „V Šali nebola hudobná škola, chodil som na hodiny k jednému krajčirovi. Keď ma zazrel jeho pes, okamžite začal zavýjať... Každodenné cvičenie je strašné, ale keď sme potom vyhrávali spolu s bratom, to už bola pasia.“

Neskôr veľa času a energie venoval tu-

Na dcérinej svadbe v Oxforde v tamojšom tradičnom odevu nevestinho otca (bežne sa vraj zapožíciava)

ristike a cestovaniu. Mnohé krajiny a mestá navštívil autom, a nebolo to vraj ani príliš drahé, lebo sa zaobišiel bez hotelových služieb. „Zatiahol som auto do kempu a spal som v ňom.“

V posledných rokoch viackrát navštívil Anglicko, kam sa vydala jeho dcéra lekárka. Aj vnučka sa chce stať lekárkou, teší ho, že v rodine sa rodí tradícia. Druhá dcéra si vybrala architektúru.

„A ešte filateliu som nespomenul,“ naskočilo mu po zmienke o Anglicku. „Tej sa dnes popri mobiloch a internete venuje menej ľudí, hoci je to tiež užitočný koníček. Podporuje poznávanie architektúry, umenia, prírodných krás... Naše známky sú tradične hodnotné i výtvarne, a tak priebežne sledujem, čo sa vydáva, novinky zájdem kúpiť za nominálnu cenu a posielam ich do Anglicka.“

Nakoniec ešte – ako sa vám býva na Sibírskej?

„Žijem tam od roku 1962. Viete, že tie bytovky patrili medzi prvé družstevné domy na Slovensku? Najväčšiu výhodu vidím v tom, že na zástavku električky mám len zopár krokov. Aj zelene je naokolo dostatok a starostlivosť o ňu sa z roka na rok zlepšuje, všimam si to na každodenných vychádzkach. V lete dosť často navštevujem Kuchajdu, no hoci som plavec, v mojich rokoch sa držím už len pri brehu... A nevýhody? Vravievam, že všade spím lepšie než doma, lebo dopravný hluk z Račianskej veru počuť až u mňa v byte. Ale už som si naň zvykol.“

Zhovárala sa Viera Vojtková
Snímky Jana Škutková
a archív Ladislava Nagy

Táto partia, odhaduje Ladislav Nagy krátko po otvorení hry, bude asi zaujímavá...

Koncerty, kino, joga, fitnes... a na záver Helena Vondráčková!

Leto v našej mestskej časti sa opäť nieslo v znamení kvalitnej kultúry, aktívneho relaxu a pohody. Centrom Kultúrneho leta 2016 v Novom Meste bola aj tento rok Kuchajda. Pravidelné sobotné koncerty lákali na hudbu rôznych žánrov – pop, rock, swing, šlágre, country či hip-hop. Už šiesty rok po sebe si fanúšikovia kinematografie mohli vychutnať filmové hity v Letnom kine na Kuchajde, ktoré premietalo vďaka finančnej podpore spoločnosti TriGranit Centrum, a.s. Priaznivci pohybu si zase prišli na svoje v pondelok a stredu podvečer, kedy sa cvičila joga a fitnes tréningy Bootcamp. Nezabudli sme ani na ľudovku, ktorá

sprijemnila dve letné nedele v parku na Račianskom mýte.

A to nie je všetko – všetko vyvrcholí v sobotu 10. septembra Záverom Kultúrneho leta 2016. Celodenný program na

Kuchajde sa začne už o 10. h. Dopoludňajší súťažný a zábavný program bude venovaný deťom a rodinám. Popoludňajší hlavný kultúrny program sa začne o 15. h a jeho vrcholom bude vystúpenie českej legendy Heleny Vondráčkovej.

Vstup je, samozrejme, zdarma. Bližšie informácie o programe nájdete na stránke www.banm.sk.

(bor)

Snímky Jana Plevová

Nezabúdajme na naše osobnosti

Bojovníkovi za práva slovenského národa, ale aj vynikajúcemu básnikovi, prozaikovi, publicistovi a satirikovi venoval Juraj Sarvaš júnový Poetický večer pri sviečkach. Najstarší syn prvého predsedu Slovenskej

národnej rady Jozefa Miloslava Hurbana sa stal vedúcou osobnosťou svojej generácie. Za svoje názory, články a knihy bol niekoľkokrát uväznený a žil vo veľkej chudobe. Napriek tomu dokázal napísať desiatky noviel, románov, cestopisov. Trápila ho zlá sociálna situácia slovenského národa aj vystaňovalstvo. Prekvapujúco sa dokázal vcítiť aj do ženskej duše a odsudzoval vynútené svadby kvôli majetku.

Svetozár Hurban Vajanský vyštudoval právo, no snažil sa uchýtiť vo viacerých profesiách. Pracoval ako redaktor a neskôr šéfredaktor v Národných novinách v Martine, obnovil vydávanie časopisu Slovenské pohľady, okolo ktorého sústredil literárny a kultúrny život Slovenska. Priatelil

sa s Pavlom Országhom Hviezdoslavom, pre neskoršie generácie zostala zachovaná ich bohatá korešpondencia. Zomrel pred 100 rokmi, uprostred vojnového besnenia v roku 1916. „A tak by sme ho boli potrebovali! Jeho dielo by sme mali zoširoka propagovať, je vzorom nebojácnosti, múdrosti, národnej hrdosti. Dnes sa už o ňom veľa nehovorí, jeho knihy nie sú súčasťou povinného čítania. Nešťastný národ, ktorý zabúda na svoje osobnosti!“ so smútkom v hlase povedal Juraj Sarvaš. Básne i prózy slovenského humanistu sprítomnil v programe, ktorý doplnilo spevácke trio Krajka z Trenčína s gitaristom Petrom Belákom.

Text a snímka Jana Škutková

Z Novomestského športového klubu 1922

Družstvá NMŠK 1922 sa počas leta pripravovali na novú sezónu. V júli bol u nás futbalový sviatok – muži odohrali zápas 1. kola Slovnaft Cup-u proti tretoligovému FK Inter Bratislava. Výsledok 0:4 len potvrdil kvalitu súpera, nás však teší, že aj hostia z Interu, aj niektorí členovia BFZ, ktorí sa zápasu zúčastnili, pochválili výsledky našej práce a cítili sa v našom futbalovom stánku veľmi príjemne. Mladší žiaci sa v poslednú júlovú sobotu stali víťazmi turnaja v Modre. O budúcnosť futbalu v našom klube sa teda nemusíme obávať!

Okrem prípravy na novú sezónu sme bilancovali aj tú uplynulú:

Muži: Konečné 3. miesto s bilanciou 17 víťazstiev, 4 remízy a 5 prehíer nie je sklamaním, ale v kútiku duše sme verili v postup do vyššej súťaže. Po skončení sezóny sa družstvo výrazne obmenilo, takže v tejto sezóne bude cieľom predovšetkým stabilizácia mužstva.

Ženy: Skvelé 2. miesto v 2. lige skupiny Západ. Bilancia 16 víťazstiev, 2 remízy, nula prehíer a celkové skóre 93:10 hovorí

jasnou rečou. Od prvenstva nás delilo iba skóre. Tento rok chceme opäť bojovať o prvenstvo. Navyše sme vytvorili aj družstvo dievčat, v ktorom by mali vyrastať budúce hráčky seniorského družstva žien.

Starší dorast: 6. miesto v 3. dorasteneckej lige nie je síce sklamaním, najmä ak sme sa rozhodli jarnú časť brať ako prípravu na novú sezónu, v ktorej chceme zabojovať o postup. Ale chlapi mali určite na lepšie umiestnenie. Pevne veríme, že bilanciu (16 víťazstiev, 3 remízy a 7 prehíer) v nastávajúcej sezóne výrazne zlepšime.

Mladší dorast: Celkové 7. miesto (6 víťazstiev, 0 remíz, 10 prehíer) v 3. lige. Liga bola v podstate neregulárna, začalo ju 12 družstiev, ale dohralo len osem. (Je na zamyslenie kompetentných na BFZ, ako ďalej s touto kategóriou.) Cieľ – vybudovať družstvo, ktoré sa bude presadzovať vo vyššej kategórii, sme splnili.

Starší žiaci: Skúšali sa mladší hráči, ktorí budú tvoriť základ družstva v budúcej sezóne a naopak, lídri družstva odohrali niekoľko zápasov za mladší dorast. Celkové 8. miesto (11 víťazstiev, 3 remízy, 12 prehíer) nie je sklamaním, hoci po jeseni to vyzeralo lepšie.

Mladší žiaci: Pekné 6. miesto (15 víťazstiev, 1 remíza, 10 prehíer). Ak by sme jedného z najlepších strelcov súťaže Petra Dornaia neposunuli medzi starších žiakov, tak by určite bojovali o prvenstvo. Osvedčilo sa aj vytvorenie B-družstva, ktoré bolo príjemným prekvapením.

Prípravky: Ani jedno z družstiev prípravky (PMA1 - 11. miesto, PMB1 - 10. miesto, PMC - 10. miesto) nesklamalo. Bola to veľmi dobrá škola a teraz už vieme, ako zlepšiť veci, aby sme v ďalšom ročníku boli ešte viac konkurencieschopní.

Predprípravka: Začali sme budovať družstvo „pusiniek“, v ktorom sa mnohé deti hádajú ešte len učia chodiť, ale lopta im vôbec neprekáža.

(NMŠK, red)

Na kus reči o štúdiu, viere aj filme

Teológia a história, stav spoločnosti, trochu politiky, ale aj osobné skúsenosti, záujmy a spomienky na štúdium a prácu v zahraničí. To všetko prebrali Jozef Banáš s Michalom Havranom, keď sa 28. júna stretli v talkshow Na kus reči v Stredisku kultúry na Vajnorskej. „Študoval som klasické jazyky, ktoré ma veľmi bavili, ale dnes sa nimi už nehovorí a ťažko by som našiel uplatnenie. Uvedomil som si, že musím zvoliť aj nejaký iný odbor a rozhodol som sa pre štúdium evanjelickej te-

ológie. Aj keď som vôbec nevedel po francúzsky, uchádzal som sa o štipendium v Štrasburgu, aby som mohol nasledovať moju lásku,“ prezradil Michal Havran o svojich začiatkoch.

Na Slovensko sa vrátil po trinástich rokoch vo Francúzsku. Skúsenosti z reklamnej agentúry a politického marketingu využil, keď spolu s Marošom Hečkom a Petrom Balkom písali scenár filmu Kandidát. Film sa stal jedným z komerčne najúspešnejších slovenských titulov – už počas prvého víkendu ho videlo 15-tisíc divákov. „Mladí ľudia by sa na Slovensko mali vracieť, potrebujeme ich tu. Je v poriadku, keď študujú a pracujú nejaký čas v zahraničí, ale rovnako dôležité je, aby neskôr priniesli svoje vedomosti domov. Našťastie, mnohí sa vracajú a môžu našu krajinu posunúť výrazne dopredu,“ zhrnul hosť osobné presvedčenie.

O osviežujúci hudobný program sa postarali Brigita Szelidová a džezový klavirista Ľubo Šrámek, ktorí vynikajúco doplnili oboch diskutérov.

Jana Škutková, snímka Jana Plevová

Sviatok akademického športu

Atletický oddiel Slávia STU Bratislava pozýva priaznivcov kráľovnej športu na medzinárodný míting Letná univerziáda SR 2016 – Atletika a 32. ročník Memoriálu Tomáša Babiaka

v hode oštepom. Pretek sa uskutoční v nedeľu 4. septembra v športovom areáli P. Gleska na Račianskej ul. 103 (Mladá garda). Otvorenie o 11.55 h, plánovaný čas vyhlásenia výsledkov o 16.30 h.

Viac informácií: www.atletikanagarde.sk

INZERCIA

Mestská časť BA – Nové Mesto prijme do pracovného pomeru terénne opatrovatelky do domácností. Minimálne požadované vzdelanie: akreditovaný kurz opatrovania najmenej v rozsahu 220 hodín. Informácie na tel. č. 02 / 4444 2707, e-mail: socialnastarostlivost@banm.sk

Hľadám garáž v okolí Riazanskej. 0905 616 886

Dámske fitko ponúka cvičenie pre ženy v príjemnom prostredí. Dbajte o seba v akejkoľvek fáze života. Stačí vám k tomu len 2-3 krát týždenne 30 minút kruhový tréning v čase, ktorý si samé zvolíte. Rezervujte si termín na prvý skúšobný tréning ZDARMA na tel.: 0911 018 343, www.janasport.sk

Cvičenie pre seniorky každú stredu od 11-12 h. v Jana Sport Fitko pre ženy, Tri Veže, Bajkalská 9/A. Všetko zvládnete, cviky sú jednoduché a pritom účinné. Tel.: 0911 018 343, www.janasport.sk

Vodoinštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Novootvorená zubná ambulancia na Kramároch – Stromová 16 prijíma nových pacientov, 0905 662 407 – pri Terne, www.simkovicova.sk

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA – NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 44373771, 44372620

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk,

nájdete nás aj na FB:

<https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

7. 9. 2016, streda 19. h

Na kus reči s Jozefom Banášom,
hostia: Marián LABUDA so synom Richardom

23. 9. 2016, nedeľa 18. h

Divadelné predstavenie CABARET REVUE
v podaní Vajnorského ochotníckeho divadla

HUDOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Tradičné, a predsa vždy nové ČAJE O PIATEJ od 17. h
- živá hudba 60. - 90. rokov, žrebovanie vstupeniek

4. 9. 2016 čaj o piatej s **HS PARTY TIME (nedeľa)**

10. 9. 2016 čaj o piatej s **HS M-KLUB**

17. 9. 2016 čaj o piatej s **HS FORTUNA**

24. 9. 2016 čaj o piatej s **HS COLOR**

PODUJATIA PRE POZVANÝCH

28. 9. 2016, streda o 10. h

Uvítanie detí do života

28. 9. 2016, streda 15. h

Životné jubileá

KLUBOVÉ PODUJATIA

Každý pondelok a utorok o 18. h

Sahadža joga – ako sa zbaviť stresu – začiatocníci,
vstup voľný

8. 9. 2016, štvrtok 16. h

Klub Patchwork

22. 9. 2016, štvrtok 16. h

Klub priateľov opery

27. 9. 2016, utorok 17. h

Bratislavský včelársky spolok, stretnutie členov
a záujemcov o odborné poradenstvo

30. 9. 2016, piatok 14. h

Informačné centrum zdravia pre záujemcov
o zdravý výživu, cvičenia, prednášky

VÝSTAVY

6. 9. – 17. 9. 2016 **Pohľady do minulosti**
výtvarné štúdio

20. 9. – 30. 9. 2016 **Kľúč k slobode**

Eva Droppová

Návštevný čas výstav:

pondelok - piatok 14. h – 18. h, v sobotu a nedeľu
v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

10. 9. 2016, sobota 8. - 13. h

VSZ elektro, domáce, rybárske, foto potreby,
hudobné nástroje, železničné, automobilové,
letecké modely a pod.

17. 9. 2016, sobota 8. – 15. h

Medzinárodné VSZ mincí, medailí, odznakov,
starých pohľadníc, telefónnych kariet, kníh,
gramoplatní, plagátov, filatelie a pod.

Predpredaj vstupeniek: utorok a streda 16. h –

19. h a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM
Vajnorská 21, tel.: 02/44373763. Lístky Na kus
reči s Jozefom Banášom je možné zakúpiť aj v sieti
ticketportal. Zmena programu vyhradená.

Bližšie informácie na tel. č.: 02 / 44 37 37 71,
02 / 44 37 26 20

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské
posedenia, prezentácie, tel. 44 37 26 20

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18

tel. 54 77 11 48

www.skvajnorska.sk, e-mail: dkkramare@chello.sk

KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

24. 9. 2016, sobota 16. h

„O chorej Notičke“ – rozprávkový svet MaKiLe – ses-
tričky Notičky uvádzajú hudobný koncertík pre deti

26. 9. 2016, pondelok 19. h.

148. Poetický večer s Jurajom Sarvašom
a jeho hosťami

KLUBOVÉ PODUJATIA

14. a 28. 9. 2016, streda 16.30 h

Klub Venuša, klubové stretnutia Ligy proti rakovine

PODUJATIE PRE POZVANÝCH

21. 9. 2016, streda 15. h

35. výročie vzniku Denného centra seniorov
na Stromovej 18

28. 9. 2016, streda 10. h

Mravoučné príbehy tetky Betky,
predstavenie pre deti MŠ Na Revíne

VÝSTAVA V PRIESTOROCH DENNÉHO CENTRA SENIOROV

19. až 21. 9. 2016, pondelok - streda

Návrat do detstva - výstava bábik
pre malých aj veľkých

KURZY

Maľovanie na hodváb, individuálne a skupinové
kurzy, možnosť objednávok aj od firiem

17. a 18. 9. 2016, sobota – nedeľa 9. h

Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov

VYT FIT

Hudobné kurzy: hra na klavír, spev, hudobná teória
pre deti, dospelých, seniorov

Angličtina pre deti

**Všetky miesta v pohybových kurzoch sú v súčas-
nosti obsadené.**

Služby – prenájom priestorov na semináre, spo-
ločenské posedenia, prezentácie

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda
od 16. h do 19. h

Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia.
Zmena programu vyhradená. Vstupenky nerezervu-
jeme.

Jozef Banáš „Na kus reči“

pravidelný program
spesťrený humorom,
hudbou, spevom
a posedením pri vínu

Host

Marián Labuda
a syn Richard

7. 9. 2016

VSTUPNÉ: 8 Eur

19. h

2016 / 2017

zápis do kurzov - september 2016

TVORIVÉ:

Pre dospelých:

- **Výtvarné štúdio** akad. soch. Magdy Burmekovej pre dospelých
- **Keramika pre dospelých**
- **Šijeme s Burdou, škola strihov a šitia**

Pre deti:

- **Výtvarná škola** akad. mal. Dany Zacharovej pre deti
- **Keramika pre deti**
- **Výtvarná tvorba pre deti** /"kúzlzenie" z rôznych materiálov /

POHYBOVÉ:

- **Joga pre zdravý pohyb dospelých**

JAZYKOVÉ:

- **Anglický jazyk**
- **Taliansky jazyk**
- **Nemecký jazyk**

info: 44 37 37 71

44 37 26 20

44 37 37 60

<http://www.skvajnorska.sk>
e-mail: info@skvajnorska.sk